

Sygnatura akt VIII Gz 257/17

POSTANOWIENIE

Dnia 8 listopada 2017 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie, Wydział VIII Gospodarczy,

w składzie:

Przewodniczący: SSO Leon Miroszewski (sprawozdawca)

Sędziowie:SSO Anna Budzyńska

SSO Piotr Sałamaj

po rozpoznaniu w dniu 8 listopada 2017 roku w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa A. B. (1)

przeciwko (...) spółce akcyjnej z siedzibą w W.

o zapłatę

na skutek zażalenia powódki na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie z 12 kwietnia 2017 r. w sprawie X GC 1666/15

postanawia:

I. zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że uzupełnić postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie z dnia 22 marca 2017 roku i zasądzić od pozwanego na rzecz powódki kwotę 67,50 (sześćdziesiąt siedem 50/100) złotych tytułem kosztów postępowania zażaleniowego w sprawie prowadzonej na skutek zażalenia powódki na postanowienie o kosztach w wyroku z dnia 24 stycznia 2017 roku;

II. zasądzić od pozwanego na rzecz powódki kwotę 97,50 (dziewięćdziesiąt siedem 50/100) złotych tytułem kosztów niniejszego postępowania zażaleniowego.

Anna Budzyńska Leon Miroszewski Piotr Sałamaj

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie wyrokiem z 24 stycznia 2017 r. w sprawie X GC 1666/15 zasądził od pozwanego ubezpieczyciela na rzecz powódki kwotę 4.802,41 zł wraz z ustawowymi odsetkami (od 1 stycznia 2016 r. ustawowymi odsetkami za opóźnienie), oddalił powództwo w pozostałej części i w punkcie III zasądził od powódki na rzecz pozwanej kwotę 925,63 zł tytułem kosztów procesu.

Powódka, reprezentowana przez radcę prawnego, wniosła zażalenie na orzeczenie o kosztach zawarte w punkcie III wymienionego domagając się jego zmiany poprzez obniżenie zasądzenia od powódki na rzecz pozwanej kosztów procesu do kwoty 273,04 złotych. Sąd Rejonowy uwzględnił zażalenie na podstawie art. 395 § 2 k.c. jako oczywiście uzasadnione postanowieniem z 22 marca 2017 roku, uchylając zaskarżone postanowienie i orzekając w ten sposób, że zasądził od powódki na rzecz pozwanego kwotę 273,04 złotych tytułem kosztów procesu. Stwierdził, że podstawę rozstrzygnięcia o kosztach stanowi art. 100 k.p.c., a koszty te zostały stosunkowo rozdzielone między stronami, gdyż powódka wygrała sprawę w 30,07%, zaś pozwana w 69,93%. Niezbędne koszty dochodzenia praw po stronie powódki

stanowiło zatem 1.417,17 zł z łącznej kwoty 4.712,91 zł, natomiast niezbędne koszty celowej obrony po stronie pozwanej stanowiło 1.690,21 zł z łącznej kwoty 2.417 zł, a w wyniku zarachowania których to kwot do zwrotu pozwanej przez powódkę pozostała kwota 273,04 zł. Nadto Sąd Rejonowy zwrócił powódce uiszczoną przez nią opłatę od zażalenia w kwocie 30 zł (k. 252 akt sprawy).

Powódka wniosła pismem z dnia 4 kwietnia 2017 r. o uzupełnienie postanowienia z dnia 22 marca 2017 roku o rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego, podnosząc, że należy się jej zwrot kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym.

Sąd Rejonowy postanowieniem z 12 kwietnia 2017 roku oddalił wniosek o uzupełnienie postanowienia z dnia 22 marca 2017 roku. Uzasadniając swoje rozstrzygnięcie stwierdził, że w jego ocenie powódce nie należy się od pozwanej zwrot kosztów postępowania zażaleniowego, gdyż na podstawie art. 395 § 2 k.p.c. oczywiście uzasadnione zażalenie rozpoznawane jest przez Sąd, który wydał zaskarżone postanowienie, tj. przez Sąd I instancji, podczas gdy w przepisach o opłatach za czynności radców prawnych przewidziana są opłaty za prowadzenie sprawy w postępowaniu zażaleniowym przed Sądem II instancji, nie zaś przed Sądem I instancji. Przesądzało to w ocenie Sądu Rejonowego o oddaleniu wniosku, gdyż postępowanie zażaleniowe wywołane przez pełnomocnika powódki nie wyszło poza postępowanie międzyinstancyjne.

Powódka wniosła zażalenie na wskazane postanowienie zarzucając naruszenie art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 99 i art. 100 k.p.c. oraz § 12 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, poprzez ich niezastosowanie oraz nieuwzględnienie stawek wynagrodzenia radcowskiego w postępowaniu zażaleniowym. W związku z tym wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez uzupełnienie postanowienia z dnia 22 marca 2017 r. o rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego zgodnie z wnioskiem oraz zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kosztów postępowania wywołanego tym zażaleniem, z uwzględnieniem uiszczonej opłaty od zażalenia.

Uzasadniając swoje stanowisko strona powodowa powołała się na poglądy zaprezentowane we wskazanych przez nią orzeczeniach, z których wynika, że uwzględnienie zażalenia przez Sąd I instancji na podstawie art. 395 § 2 k.p.c. nie oznacza, że w postępowaniu zakończonym w taki sposób stronie wygrywającej nie należy się zwrot jego kosztów.

Strona pozwana nie wniosła odpowiedzi na zażalenie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje

Sprawa dotyczy kosztów procesu w sytuacji wniesienia zażalenia, na skutek którego sąd pierwszej instancji, na podstawie art. 395 § 2 k.p.c., uchylił zaskarżone orzeczenie. Ta sytuacja znalazła częściowe odniesienie jedynie w przepisach o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Zgodnie z art. 99 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych nie pobiera się opłaty sądowej, a uiszczoną opłatę zwraca się, jeżeli zażalenie, wniesione na zarządzenie przewodniczącego o zwrocie pisma albo na postanowienie sądu o odrzuceniu środka zaskarżenia, sąd uzna za oczywiście uzasadnione. Powyższe nie rozciąga się, również w sprawach wymienionych w powołanym przepisie, na inne koszty procesu.

Tym samym nie ma podstaw do uznania, że w zakresie innych kosztów procesu, w razie uchylecia zaskarżonego zażaleniem postanowienia przez sąd I instancji na podstawie art. 395 § 2 k.p.c., uchylona zostaje zasada odpowiedzialności za wynik sprawy, wynikająca z art. 98 § 1 k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 marca 2012 roku, II CZ 177/11).

W niniejszej sprawie niewątpliwie takie koszty powstały. Zażalenie na orzeczenie o kosztach w wyroku Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie z dnia 24 stycznia 2017 roku złożył radca prawny reprezentujący powódkę. Zgodnie natomiast z art. 98 § 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. do niezbędnych kosztów procesu strony

reprezentowanej przez radcę prawnego zalicza się między innymi jego wynagrodzenie według stawek określonych w odrębnych przepisach.

W niniejszej sprawie chodzi o rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych, w brzmieniu obowiązującym od dnia 27 października 2016 roku, nie zaś – jak to stwierdził Sąd Rejonowy oraz skarżąca w zażaleniu – o rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu. W świetle § 21 rozporządzenia powołanego w pierwszej kolejności, jego przepisy stosuje się do spraw wszczętych w danej instancji po dniu jego wejścia w życie, zaś wzmiankowane zażalenie zostało wniesione w dniu 23 lutego 2017 roku.

Sąd Rejonowy oczywiście ma rację, że przewidziane w przepisach o opłatach za czynności radców prawnych wynagrodzenie radcowskie w postępowaniu zażaleniowym zostało określone za prowadzenie sprawy przed sądem II instancji. Uszło jednak uwadze tego Sądu, że zgodnie z § 20 rozporządzenia z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych wysokość stawek minimalnych w sprawach nieokreślonych w rozporządzeniu ustala się, przyjmując za podstawową, stawkę w sprawach o najbardziej zbliżonym rodzaju.

Nie jest też trafna kwalifikacja postępowania prowadzonego na skutek zażalenia, gdy zaskarżone postanowienie zostanie uchylone przez sąd I instancji na podstawie art. 395 § 2 k.p.c., jako wyłącznie postępowania międzyinstancyjnego. W przepisach Kodeksu postępowania cywilnego taki etap postępowania nie został wyodrębniony. O wszczęciu postępowania zażaleniowego stanowi samo wniesienie zażalenia, nie zaś dopiero przedstawienie go przez sąd pierwszej instancji sądowi odwoławczemu.

Mając na uwadze powyższe należy stwierdzić, że w postępowaniu zażaleniowym przeprowadzonym na skutek zażalenia powódki na postanowienie o kosztach w wyroku Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie z dnia 24 stycznia 2017 roku, w sytuacji uchylenia zaskarżonego postanowienia na podstawie art. 395 § 2 k.p.c., stroną wygrywającą sprawę była powódka. W związku z powyższym należą się jej koszty od pozwanej, i to niezależnie od tego, że pozwana o tym postępowaniu nie została zawiadomiona przed doręczeniem jej postanowienia – służyło jej wszak zażalenie na postanowienie, które zastąpiło orzeczenie uchylone na podstawie art. 395 § 2 k.p.c.

Koszty te w niniejszej sprawie nie obejmują opłaty sądowej od wskazanego zażalenia, bowiem Sąd Rejonowy opłatę tą, choć nie było ku temu podstawy prawnej, zwrócił, a tym samym koszt ten nie obciąża już powódki. Jeśli chodzi o ustalenie stawki opłaty za prowadzenie sprawy w postępowaniu zażaleniowym przez radcę prawnego, to za podstawę jej ustalenia należy w pierwszej kolejności uznać § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych, natomiast sprawą o najbardziej zbliżonym rodzaju jest sprawa w postępowaniu zażaleniowym według określenia w § 10 ust. 2 pkt 1 powołanego rozporządzenia. Powódka w tym postępowaniu była reprezentowana przez tego samego radcę prawnego, który prowadził sprawę w I instancji, toteż przyjmując, że wartość przedmiotu zaskarżenia mieści się w przedziale określonym w § 2 pkt 2 powołanego rozporządzenia, należało na podstawie wymienionych wcześniej § 10 ust. 2 pkt 1 w zw. z § 20 powołanego rozporządzenia przyznać 25% tej stawki. W ten sposób należało zmienić zaskarżone postanowienie na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.

Powódka wygrała w związku z powyższym rozstrzygnięciem niniejsze postępowania zażaleniowe, toteż należy jest się zwrot kwoty ustalonej analogicznie do sposobu wskazanego wyżej, powiększonej o uiszczoną opłatę od zażalenia.

Anna Budzyńska Leon Miroszewski Piotr Sałamaj